

نظارت بر حسابرسی؛ پرسشها و پاسخهای متداول

ترجمه: دکتر مهدی ناظمی اردکانی

مجموعه‌ای از پرسشهای متداولی که به دستور عملهای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز در زمینه نظارت بر حسابرسی می‌پردازد.

فرایند بازدید

انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز^۱ (ICAEW) هر چند وقت یکبار برای نظارت بر حسابرسی از مؤسسه حسابرسی بازدید می‌کند؟

ممکن است در هر زمانی از مؤسسه بازدید شود، ولی باید حداقل هر شش سال یکبار از تمام مؤسسه‌ها بازدید شود. مطابق با مقررات و رهنمود حسابرسی^۲ (ARD) جدید، در بازدید بعدی از رویکرد مبتنی بر ریسک برای گزینش مؤسسه‌ها استفاده خواهد شد. عوامل مختلف زیر برای گزینش مؤسسه در نظر گرفته می‌شود:

- اندازه و پیچیدگی مؤسسه،
- صاحبکاران حسابرسی در محدوده نهاد نظارتی معتبر^۳ (RSB)،
- سابقه نظارتی قبلی.

تاریخ بازدید بعدی از مؤسسه، به رویکرد گزینش مبتنی بر ریسک بستگی دارد. ممکن است در ششمین سالگرد بازدید قبلی یا درست قبل از این تاریخ از مؤسسه بازدید شود؛ ولی این تاریخ، در واقع طبق مقررات و رهنمود حسابرسی، تاریخ پیش فرض یا دقیقی نیست. ممکن است تعداد دفعه‌های بیشتری از مؤسسه بازدید شود. همانند گذشته، پیشاپیش به مؤسسه برای بازدید خبر داده خواهد شد.

ما مؤسسه کوچکی هستیم؛ چرا به مدت دو روز از مؤسسه ما بازدید می‌کنید؟

وقتی قرار باشد بیش از یک پرونده حسابرسی را بازبینی کنیم، مدت زمان بازدید را دوروزه در نظر می‌گیریم. به این ترتیب، زمان کافی برای بازبینیهای لازم را داریم و همچنین شما می‌توانید درباره تمام پرسشها فکر کنید، و در طول بازدید با هم این پرسشها را بررسی کنیم.

نحوه درجه‌بندی بازدیدهای حسابرسی از سوی انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز چگونه است؟

بازدیدهای حسابرسی را بر حسب نتیجه درجه‌بندی می‌کنیم. بازدید حسابرسی نتایج گوناگونی دارد:

- اتمام بازدید بدون انجام هرگونه اقدام بعدی،
- انجام اقدام پیگیری بیشتر، و
- ارائه گزارش مفصل به کمیته ثبت نام حسابرسی.

ریسکها و مشکلات پیش روی در انجام حسابرسی، واکنش نشان می دهند. اگر انجمن خیریه (برای مثال)، بخش زیادی از کارهای حسابرسی مؤسسه باشد، یا حسابرسی یک پرونده انجمن خیریه مهم باشد، ممکن است پرونده انجمن خیریه را گزینش کنیم. با این حال، ممکن است که پرونده انجمن خیریه را به این علت انتخاب کنیم که مؤسسه حسابرسیهای بسیار اندکی در حوزه انجمنهای خیریه انجام داده باشد، و به این ترتیب ممکن است مسایلی در ارتباط با آشنایی با حسابداری و حسابرسی تخصصی وجود داشته باشد. در این موارد، بازرسی ممکن است بر جنبه های خاصی از کار حسابرسی تخصصی متمرکز شود.

انجمن چگونه درباره تعداد پرونده های حسابرسی برای بازبینی تصمیم می گیرد؟

قصد داریم که برای پوشش ریسکهای مهم در فعالیت حسابرسی مؤسسه، تعداد پرونده کافی را برای بازبینی گزینش کنیم. تعداد نمونه به عواملی از این قبیل بستگی دارد:

- تعداد افراد مسئول،
 - ماهیت، دامنه و نتایج فرایند بازبینی انطباق مؤسسه با مقررات، و
 - تعداد و نوع صاحبکاران با منافع عام و صاحبکاران پرریسک.
- همیشه در کمترین حالت، دو پرونده حسابرسی را بازبینی می کنیم؛ مگر این که مؤسسه تنها یک کار حسابرسی داشته باشد.

انجمن در دامنه کار خود، چگونه بازبینی های مستقل پرونده ها را در نظر می گیرد؟

بررسی های پرونده را، ممکن است تصویر خوبی از کیفیت حسابرسی در مؤسسه ارائه کند. این بررسی ها به خصوص برای مؤسسه های کوچک، سودمند است، تا انطباق خود با مقررات حسابرسی، و استفاده از نظام حسابرسی را بازبینی کنند. از نظر ما، استفاده از بررسیهای مستقل در مؤسسه ها، نشان دهنده تعهد مثبت در کیفیت حسابرسی است.

در هنگام گزینش نمونه پرونده ها برای بازبینی، نتایج بررسیهای پرونده را، در نظر می گیریم. در مورد بازبینی پرونده های را که به صورت مستقل یا داخلی، اتکاپذیری بررسی انجام شده را با انجام بازبینی دوباره مستقیم، یا نگاه کردن به پرونده حسابرسی برای سال پس از بازبینی، ارزیابی می کنیم. رویکرد دوم همچنین به ما کمک می کند تا ارزیابی کنیم که آیا مؤسسه اقدامهای اصلاحی مناسب را پس از بررسی پرونده را که انجام داده است یا خیر؟

کیفیت حسابرسی، یکی از اجزای پیامد کلی بازدید است. اگر بازرس درباره توانایی مؤسسه برای انجام بهبودهای لازم نگران باشد، نوعی اقدام پیگیری (مانند ارسال بررسیهای پرونده را که جاری) را به کمیته ثبت نام حسابرسی توصیه می کنیم. مهمترین نقصهای مدنظرمان، مربوط به کمبود شواهد و قضاوتهای حسابرسی است.

بازرسها نمی توانند تعهدی برای ارائه درجه بندی یا پیامد بازرسی در مرحله نشست نهایی بدهند. به همین دلیل، تصمیم نهایی تا حدی وابسته به پاسخهای رسمی مؤسسه و پرسشهای مطرح شده در فرایندهای کنترل کیفیت انجمن است. با این حال، بازرسها باید بتوانند نشانه هایی از دامنه پیامدهای احتمالی را به مؤسسه ارائه کنند. برای کسب اطلاعات بیشتر درباره کیفیت حسابرسی و پیامد بازدید، می توانید به بخش **مطالب ضروری درباره حسابرسی**^۴ در آدرس زیر مراجعه کنید:

[icaew.com/auditguidance/\(technical/audit-and-assurance/working-in-the-regulated-area-of-audit\)](http://icaew.com/auditguidance/(technical/audit-and-assurance/working-in-the-regulated-area-of-audit))

آیا در طول سالهای اخیر، فرایند نظارت بر حسابرسی انجمن تغییری کرده است؟

بازدیدهای نظارت بر حسابرسی را از سایر بازدیدها مانند بررسی تضمین رعایت مقررات توسط مؤسسه^۵، و نظارت بر دارندگان پروانه نهاد حرفه ای مجاز^۶ (مؤسسه سرمایه گذاری)، تفکیک کرده ایم.

رویکردمان در قبال بازدیدها تغییری نداشته است؛ ولی نوعی نظارت بیرون از محل کار به صورت تلفنی با مؤسسه هایی انجام می دهیم که کار حسابرسی انجام نداده اند، و نوعی بازبینی میان دوره ای برای برخی دیگر از مؤسسه ها.

به جای پرونده های کاغذی، از مستندهای الکترونیکی استفاده می کنیم و همواره شیوه های کارمان را برای اطمینان از مؤثر بودن فرایند نظارت، بازبینی می کنیم. مؤسسه ها، به احتمال زیاد متوجه استفاده بیش تر از ارتباطهای الکترونیکی مانند نامه الکترونیکی برای مبادله اطلاعات در طول بازدیدها می شوند.

بازبینی در محل

آیا انجمن در گزینش پرونده، رشته تخصصی صنعت را در نظر می گیرد؛ مثل انجمنهای خیریه؟

قصد داریم پرونده هایی را گزینش کنیم که نشان دهد مؤسسه ها چگونه به

این پرسشی است پرطرفدار و پاسخ به آن آسان نیست. گزارشهای سالانه انجمن درباره نظارت بر حسابرسی، تا حدی دیدگاهی فراهم می‌سازد که انجمن چه چیزهایی در هنگام بررسیها پیدا می‌کند. می‌توانید مطالب ضروری درباره حسابرسی را از آدرس زیر استخراج کنید:

[icaew.com/auditguidance/\(technical/audit-and-assurance/working-in-the-regulated-area-of-audit\)](http://icaew.com/auditguidance/(technical/audit-and-assurance/working-in-the-regulated-area-of-audit))

آیا انجمن به دلیل این که ارزشیابی بیشتری بر مبنای استاندارد گزارشگری مالی ۱۰۲ انجام می‌شود، ریسک بیش تری را در نظر می‌گیرد؟

بله. به احتمال زیاد هرگونه تغییر مهم در الزامهای حسابداری، منجر به افزایش ریسک حسابرسی مربوط به گزارشگری مالی، حداقل در دوره گذار می‌شود.

استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۳۱۵ (ISA 315)، عواملی را فهرست می‌کند که نشان‌دهنده وجود ریسک‌هایی است. این عوامل عبارتند از:

- تحولات مهم اخیر در زمینه حسابداری،
- پیچیدگی معامله‌ها، و
- نقش ذهنیت در سنجش اطلاعات مالی.

استاندارد ۱۰۲ ممکن است به این منجر شود که شرکت برخی از داراییها و بدهیها را برای نخستین بار شناسایی و همچنین، اقلام بیشتری را در ارزشگذاری ثبت کند.

به احتمال، این موضوع مستلزم قضاوت‌های بیشتر از سوی تهیه‌کنندگان حسابها و حسابسان باشد. اگر صاحبکار از حسابرس بخواهد که در آماده‌سازی حسابها شامل این اقلام به او کمک کند، حسابرس باید مراقب تهدیدهای بیشتر در زمینه استقلال و واقع‌بینی باشد.

پانوشتها:

- 1- Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW)
- 2- Audit Regulation and Directive
- 3- Recognized Supervisory Bodies
- 4- Audit Essentials
- 5- Practice Assurance
- 6- Designated Professional Body

منبع:

ICAEW, Audit Monitoring FAQs, 2018

دیدگاه انجمن درباره نگهداری سوابق پرس و جوهای انجام شده شریک یا مدیر در بررسی پرونده حسابرسی چیست؟

انجمن انتظار ندارد و الزام نمی‌کند که سوابق پرس و جوهای حل و فصل شده در مورد پرونده حسابرسی، نگهداری شود. گاهی اوقات، مؤسسه‌ها پرس و جوهای حسابرسی را برای ثبت شواهد حسابرسی نگهداری می‌کنند؛ ولی ترجیح دارد که کاربرگهای حسابرسی اصلاح و به‌روزرسانی شوند.

انجمن به‌طور معمول چه نوع ایرادهایی از روشهای کار در سطح مؤسسه، از مؤسسه‌های کوچک می‌گیرد؟

مؤسسه‌های کوچک به‌طور معمول نیازمند خط‌مشی‌ها و روشهای کار پیچیده نیستند و ممکن است از مدارک نمونه، طبق دست‌افزار رعایت مقررات حسابرسی برای مؤسسه‌های انفرادی، استفاده کنند. مؤسسه‌ها باید مدارک نمونه را با شرایط خاص خودشان متناسب‌سازی کنند.

گاهی اوقات ممکن است خط‌مشی‌ها و روشهای کار، تمام حوزه‌ها را پوشش ندهد؛ از جمله:

- خط‌مشی‌ها و روشهای کار مربوط به مشورتخواهی،
- حل و فصل اختلاف نظر،
- زمان و نحوه انجام بررسی کنترل کیفی کار حسابرسی (EQCR)، و
- روشهای مربوط به نحوه برخورد با تهدیدهای استقلال.

آیا همچنان می‌توانم بررسی پرونده راكد را خودم انجام دهم؟

گرچه استاندارد بین‌المللی کنترل کیفیت ۱ می‌گوید که بررسی پرونده راكد باید توسط فردی مستقل از گروه حسابرسی انجام شود، شاید این کار امکان‌پذیر نباشد. در این صورت، همچنان می‌توانید بررسیها را در صورت مؤثر بودن، خودتان انجام دهید و بررسی پرونده راكد از سوی سازمان یا فرد بیرون از سازمان را حداقل هر سه سال یکبار انجام دهید.

سایر موارد

آیا بازرسها، کارمندان تمام‌وقت و در استخدام انجمن هستند؟

بیشتر بازرسها در استخدام انجمن هستند و به‌طور انحصاری برای آن کار می‌کنند. انجمن همچنین، تعداد اندکی پیمانکار فرعی دارد که به‌صورت شخصی کار می‌کنند. تمام بازرسها واجد شرایط لازم هستند و تجربه مناسب دارند. آنها هر سال اظهارنامه سالانه استقلال، مناسب و مربوط بودن، و رازداری را امضا می‌کنند.

نحوه قیاس یک مؤسسه با مؤسسه‌های هم‌اندازه چیست؟